

програми с етно-социална осмисленост и насоченост, признание от държавната и недържавна политическа, научна, културна и друга общественост (макар и това признание да носи белезите на противоречивата оценка).

Всичко това се отнася за организираната общественно-политическа и културно-просветна дейност сред циганите, и то само от техни (ромски) среди. В същото време не бива да се елиминира фактът, че редица учени и общественици, някои от които произхождат от ромския етнос, също допринасят за общественно-политическото и културно-просветното раздвижване и издигане на циганите у нас. И то не само с личното си поведение при междуличностните контакти, но най-вече с публикации, в които те третираат проблемите и дилемите на нашите роми, тяхното нерадостно положение, експлоатацията им за политически (в това число и задгранични) цели и т. н.

Като великолепен пример в това отношение може да се посочи делото на д-р Найден Шейтанов, - един от най-авторитетните циганолози през 30-те години на нашата страна. Д-р Н. Шейтанов многократно се опитва да обърне внимание на българската държавна и недържавна общественост към ромските проблеми и дилеми, да насочи държавните мъже на България към разумно отношение спрямо циганите, от което ползата ще бъде не само и дори не толкова за ромите, колкото за целия български народ и неговата родина.

Така например, д-р Н. Шейтанов изрично призовава да се изостави немарата на нашата общественост към циганите в страната: "Циганите се подценяват от много народи, включително и от нас, макар че в страната ни живеят 134 000 души според статистиката от 1926 година. Ние имаме определено отношение към евреите, които са към 50 000, дори към арменците - 25 000. Към циганите почти никой досега, след Освобождението, не е взел никакво определено становище, като изключим, разбира се, полицията, на която циганите отварят доста работа с престъпленията си и някои политици, които даваха и отнемаха избирателните права на избирателите-цигани".⁵

---

⁵ Н. Шейтанов. Циганите и циганския въпрос. - "Мир", брой 10142 от 5 май 1934 г.